

СИСТЕМА ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИЩИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

М. І. Слісь, магістр спеціальності Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»

Т. М. Білоусько, к. е. н. доцент – науковий керівник

Анотація. Період активного входження України у світовий інформаційний простір вимагає застосування високотехнологічних і прогресивних підходів до організації системи документаційного забезпечення управління вищим навчальним закладом (надалі – ВНЗ), яка спроможна перебудувати роботу з документами. Важливість цього процесу для вишу обумовлена специфікою його документопотоків, значна частина яких знаходиться поза межами організаційних структур діловодства, разом з тим вони є важливим фактором забезпечення життєдіяльності усіх його підрозділів. Існуюча традиційна система діловодства ВНЗ неспроможна на високому рівні забезпечити оптимізацію документообігу і контроль за опрацюванням інформації, що має ключове значення в системі управління вишу. Використання новітніх комунікаційних технічних засобів створює умови руху та кумуляції документів у ВНЗ, що відбиваються через функціонування документаційних потоків і масивів, дозволяє вирішувати завдання, які складно або неможливо вирішувати традиційними методами [3].

Ключові слова: інноваційні технології, документаційне забезпечення, документ, електронний документообіг, документування.

Abstract. The period of Ukraine's active entry into the world's information space requires the application of high-tech and progressive approaches to the organization of a system of documentation support for a higher education institution (hereinafter – HEI), which is able to reconstruct work with documents. The importance of this process for higher education is due to the specifics of its document flows, a large part of which is outside the organizational structures of office work, yet they are an important factor in ensuring the vital functions of all its divisions. The existing traditional case management system of universities can not at a high level ensure the optimization of document circulation and control over the processing of information that is of key importance in the management system

of higher education. The use of state-of-the-art communication technology creates conditions for movement and cumulation of documents in higher education institutions, reflected through the operation of document flows and arrays, allows you to solve tasks that are difficult or impossible to solve with traditional methods.

Key words: innovation technologies, documentation support, document, electronic document management, documenting.

Постановка проблеми. Ефективна КСДЗУ ВНЗ є дієвим контролем і засобом розкриття внутрішніх резервів, формування критичної маси активних учасників сервісів та створювачів ресурсів мережі, наповненості конкретними загальнозначущими і спільно підтримуваними процедурами діяльності. Вона є основою дотримання головних умов, що забезпечують ефективність контролю – це оперативність, плановість, систематичність, об'єктивність діяльності підрозділів установи, викладачів тощо. Інтеграція комунікаційних каналів ВНЗ вимагає детального процесу управління (з чіткими завданнями, розподілом обов'язків і делегуванням повноважень), розроблення відповідно до діючої нормативної бази Інструкції з діловодства, номенклатури справ, альбому і таблиця уніфікованих форм документів вишу. Такий підхід дає змогу пов'язати електронною комунікацією в єдиний документаційний простір всі структурні підрозділи ВНЗ, провести упорядкування управлінського процесу шляхом розпису порядку складання і погодження документів у ході вирішення визначених питань. При цьому має бути документально зафіксовано формування організаційної політики і прийняття управлінських рішень, що забезпечить узгодженість і необхідну продуктивність управлінської діяльності установи.

Аналіз основних досліджень і публікацій. У сучасній документознавчій літературі становленню й розвитку документознавства присвячені праці вітчизняних та зарубіжних учених В. В. Бездрабко, С. Г. Кулешова, Н. М. Кушнарєнко, М. С. Слободяника, Г. М. Швецової-Водки (Україна), Н. Б. Зінов'євої, М. С. Ларькова, Є. О. Плешкевича, Ю. М. Столярова, А. М. Сокової (Росія) та ін. Саме їх розробки історичних, теоретичних і методологічних засад документознавства склали основу теоретичних уявлень про документаційне забезпечення управління як інформаційно-комунікаційну діяльність. У роботі використано і теоретико-методологічні надбання дослідження окремих складових документознавства, зокрема, управлінського документо-

знавства В. В. Бездрабко, О. М. Загорецької, М. В. Комової, С. Г. Кулешова, Ю. І. Палехи, С. В. Сельченкової та ін., керування документаційними процесами І. Є. Антоненка, М. В. Ларіна, В. В. Рудюка, А. Тейлора, Е. Свенонюса та ін. Періоди еволюції масових комунікацій аналізує В. В. Різун. У рамках четвертого етапу, виділеного вченим, який розпочинається з 80-х рр. ХХ ст. і характеризується трансформацією масових комунікацій у соціальні комунікації здійснене дисертаційне дослідження [1].

Безпосередньо технічним та інституціональним проблемам функціонування електронних комунікацій присвячені праці Г. Г. Асеева, В. О. Ільганаєвої, І. О. Золотарьова, В. О. Хорошка, Я. М. Степанової, К. Ханнінга та ін., основні наукові ідеї яких враховано в дисертаційному дослідженні. Окремо слід виділити наукові розробки О. Тофлера, Ф. Уебстера, В. М. Бебика, Є. І. Горошко, Г. Г. Почепцова, А. В. Соколова, Ф. І. Шаркова, Ю. Хабермаса та ін., які досліджують комунікаційну систему як цілісну в її загальних і специфічних проявах. Їх напрацювання дали можливість більш повно розкрити внутрішньоорганізаційну комунікаційну взаємодію та вплив на рівень організації управління корпоративним об'єднанням ВНЗ.

Окремі аспекти дослідження системи документаційного забезпечення управління вишом знайшли відображення у працях А. Б. Антопольського, Л. І. Васильєва, О. Б. Виноградової, А. В. Єрмолаєва, Л. В. Щетініна та ін..

Формулювання мети. Метою статті є обґрунтувати доцільність переходу від діловодства до КСДЗУ ВНЗ, що має забезпечити комплексне управління усіма видами документації, яка циркулює у виші.

Виклад основного матеріалу дослідження. Упровадження і використання КСДЗУ передбачає створення у ВНЗ певних передумов, а саме: 1) фінансових (акумулявання коштів для впровадження комунікаційних систем обміну документальною інформацією); 2) психологічних (готовності до користування документальною інформацією через ПК); 3) створення ефективної технології КСДЗУ, яка б сприяла створенню ефективної моделі управління ВНЗ; 4) загальні проблеми втілення КСДЗУ впливають із її особливості функціонування: система має бути втілена повсюдно, на всіх робочих місцях, які пов'язані зі створенням, редагуванням і зберіганням інформації.

Концептуальні аспекти формування КСДЗУ корпоративного об'єднання ВНЗ можуть ефективно функціонувати за умови:

- 1) створення єдиної системи нумерації та обліку документів;
- 2) упровадження наскрізної та ефективної системи контролю виконання документів на всіх структурних рівнях ВНЗ;
- 3) впровадження єдиного відповідного порядку реєстрації електронних (паперових) документів;
- 4) акумуляції всіх документів, матеріалів, інформації про документи, які стосуються одного питання, в одну «електронну справу» і забезпечення можливості оперативного доступу керівного складу ВНЗ до всіх матеріалів «справи»;
- 5) створення єдиного еталонного банку нормативних документів вишу, системи протокольних (еталонних) документальних ресурсів та забезпечення оперативного доступу працівників-виконавців у межах їх компетенції до всіх документів органів управління;
- 6) використання комунікаційних технічних засобів ;
- 7) втілення єдиної типології електронного діловодства в усіх підрозділах ВНЗ загалом;
- 8) функціонування документальної системи об'єднання ВНЗ на основі корпоративної мережі [2].

Використання електронних комунікацій в документальному забезпеченні управління ВНЗ має забезпечити умови переходу від аналізу потреб вишу у документальній інформації до надання вільного вибору необхідних даних з інформаційного масиву і забезпечення оперативного доступу до них.

Перехід від традиційного до електронного документообігу в системі документального забезпечення управління ВНЗ багатозагово посилить і управлінський вплив інформаційних процесів на всі аспекти життєдіяльності вишу та підвищить його конкурентоспроможність, створить умови наскрізного автоматизованого контролю на всіх етапах роботи з документами, що кардинально поліпшить якість роботи виконавців, зробить терміни підготовки документів більш прогнозованими і керованими.

Висновки. Отже, впровадження комунікаційних систем документального забезпечення управління зумовлене привабливістю інтегрованих рішень, які мають цілу низку переваг. Цю функцію може успішно виконувати КСДЗУ ВНЗ, що, разом з тим, вимагає відповідної матеріальної бази та підготовлених фахівців з діловодства. Суть цих технологій полягає в застосу-

ванні прогресивних засобів і методів збору й відображення інформаційного продукту та донесення його до споживача.

Список використаних джерел

1. Юхименко Ю. П. Особливості формування комунікаційної системи документального забезпечення управління вищим навчальним закладом / Ю. П. Юхименко [Якимюк] // Зб. наук. пр. БІЕУ ВНЗ ВМУРоЛ «Україна». – Біла Церка, 2009. – Вип. 4. – Ч. 1. – С. 128–136.
2. Юхименко Ю. П. Концептуальні підходи до проблем управління документацією вищого навчального закладу в Україні у світлі Болонської конвенції / Ю. П. Юхименко [Якимюк] // Навчальні заклади культури і мистецтв України: особливості входження в Болонський процес: зб. матер. всеукр. наук.-практ. конф., 7–8 червня 2007 р. – Київ: ДАКККіМ, 2007. – С. 65–66.

УДК 349.2

ДОКУМЕНТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН В ОРГАНІЗАЦІЇ

Ю. М. Клименко, магістр спеціальності Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність

Т. В. Оніпко, д. і. н., професор – науковий керівник

Анотація. Розглянуто документальне забезпечення трудових правовідносин в організації за допомогою аналізу та синтезу організаційно-правової документації. Проаналізовано та формалізовано законодавчу базу трудових правовідносин в організаціях.

Ключові слова: документ, документація, трудові правовідносини, працівник.

Abstract. The documentary provision of labor legal relations in the organization is considered with the help of analysis and synthesis of organizational and legal documentation. The legal base of labor legal relations in organizations is analyzed and formalized.

Key words: document, documentation, employment relationship, employee.

Постановка проблеми. Регулювання трудових відносин є важливою і складною справою та потребує неабиякого дослідження, щоб прийняти норми, які би вдосконалювали трудове законодавство та привели його у відповідність з реаліями сучасного ринку праці. Документаційне забезпечення трудових